

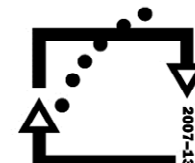
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zemědělství

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- zajištění potravin
- suroviny pro průmysl
- nejstarší zaměstnání obyvatel
- mění vzhled zemského povrchu
- obnovuje krajinu

Zemědělská půda

- **Orná půda**
 - pole, sady, vinice, chmelnice
- **Zelené plochy**
 - louky, pastviny

- přímá závislost na přírodních podmínkách
 - půdy, nadmořská výška, klima , svažitost
- společenské faktory
 - úroveň obhospodařování, technické vybavení , působení trhu, zahraniční konkurence

Opakování

1. Které přírodní podmínky ovlivňují zemědělskou výrobu?
2. Proč má hospodářská úroveň krajín vliv na zemědělskou výrobu?
3. Ve kterém podnebném pásu jsou nejvhodnější zemědělské podmínky?

Opakování

4. Jaký je hlavní cíl zemědělství?

5. Jaká je zaměstnanost v zemědělství ve vyspělých státech světa?

6. Vysvětli pojmy :

monokulturní zemědělství

plantážnické zemědělství

zelená revoluce

agrokomplex

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Zemědělství

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_21

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Zemědělství
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

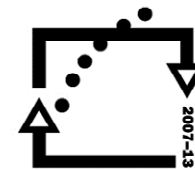
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zemědělské plodiny

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Obilniny

- základ výživy většiny obyvatel
- krmivo při chovu dobytka
- ½ polovina celé rostlinné produkce
- **pšenice, kukuřice, rýže, žito, ječmen, oves**

Světové obilnice

- **Evropská** – Francie → Ukrajina (pšenice)
- **Severoamerická** – pšenice, kukuřice
- **Asijská** – monzunová Asie – rýže
- **Jihoamerická** – Laplatská nížina (pšenice)
- **Australská** – pšenice

•

•

Olejniny

- řepka
- slunečnice
- sója
- podzemnice olejná
- palma olejná
- palma kokosová

Další plodiny

- **Hlíznaté plodiny**
 - brambory, maniok, batáty, jamy
- **Ovoce**
 - citrusy, banány, jablka, ananas, ...
- **Píce**
 - vojtěška, jetel, travní směsi
- **Luštěniny**
 - hrách, čočka, fazole

- **Pochutiny**

- káva, kakao, čaj, koření

- **Technické plodiny**

- bavlník, len, konopí, chmel, tabák, cukrová řepa, ..

- **Zelenina**

- okurky, papriky, rajčata, cibule, česnek

Batáty

Jam

Maniok

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Zemědělské plodiny

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_22

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Zemědělské plodiny
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

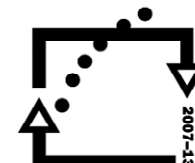
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Živočišná výroba

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- rozmístění je plošně rozsáhlejší
- rozmístění – dostatek krmiv a spotřeba obyvatel
- potraviny – mléko, maso, vejce, med
- průmyslové suroviny – kůže, vlna, hedvábí

Skot

- rozšířen po celém světě
- krávy, buvoli, zebu, jaci
- největší počty – Indie, Brazílie, USA
- chov pro maso a mléko
- Hinduisté – zákaz hovězího

Prasata

- chladnější oblasti, dostatek krmiv
- zajišťuje 30% spotřebovaného masa
- v hustěji zalidněných oblastech
- mírný pás – Čína, USA, Evropa
- Islámisté – zákaz vepřového

Ovce, drůbež

- Austrálie, Nový Zéland – vlna
- Afrika, Asie – kočovný chov ovcí
- slepice, kachny, husy, krůty
- maso, vejce, peří
- USA, Evropa, Asie

Skot

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Živočišná výroba

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_23

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Živočišná výroba
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

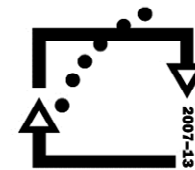
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rybolov

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

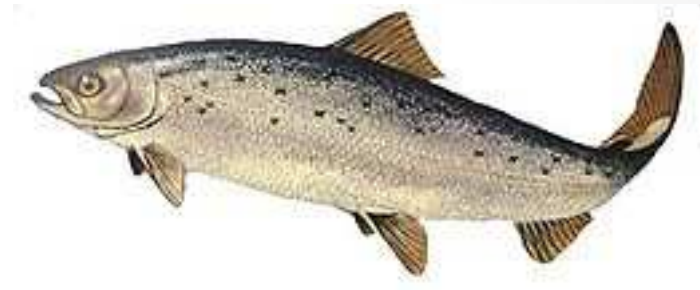
- moře a pevninské vody
- moře - 90% světového výlovu
 - ryby, korýši, měkkýši
 - sledi, tresky, makrely, sardinky, sardele, tuňáci, velryby, krabi, ústřice, perly, korály
- New Foundland, Japonské moře, Island, Severní moře, pobřeží Peru

Sladkovodní ryby

- tvoří pouze 10% světového výlovu
- nejvíce ve státech JV Asie
- chov v zaplavovaných rýžovištích
- řeky bohaté na živiny
- chov ryb v umělých chovech

Opakování

1. Vyjmenuj hlavní studené a teplé mořské proudy.
2. Které části oceánů jsou největšími lovišti ryb?
3. Kterým částem oceánu se říká mořské pouště?
4. Uveď státy, které zaujímají přední místo v lovu mořských ryb.
5. Co je to echolot?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Rybolov

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_24

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Rybolov
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

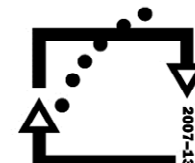
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Služby

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- druh ekonomické činnosti
- součástí výrobní i nevýrobní sféry
- oblast spotřeby
 - celá společnost
 - jednotlivci
- využívání služeb – posouzení životní úrovně
- ve vyspělých státech – 50% ekonomicky aktivních obyvatel

- **celá společnost**

- obrana, bezpečnost, státní správa

- **jednotlivci**

- služby obyvatelstvu – obchody, bankovní služby, ubytovací služby, stravovací zařízení,

Infrastruktura

- komplex zařízení, která zajišťují v daném regionu předpoklady pro poskytování služeb
- sociální péče, zdravotní péče, školství, finančnictví, administrativa, maloobchod, zahraniční obchod, ubytování, stravování, tělovýchova, rekreace
- velká potřeba lidské práce

•

•

- **Výdělečné služby**

- lázeňství, bankovníctví

- **Nevýdělečné služby**

- dotováno z rozpočtu státu

- školství, administrativa,.....

- nabídka dána:
 - vyspělostí ekonomiky
 - rozmístěním výroby
 - vybavením dopravní sítě
 - kvalifikovanou pracovní silou
- nejnižší počet uživatelů služby – práh služby
- specifickou formou služeb – zahraniční obchod

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Služby

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_25

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Služby
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

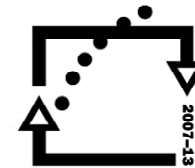
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Evropská unie

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- politická a ekonomická unie
- 27 evropských států
- 500 miliónů obyvatel – 7,3,% světové populace
- vznikla v roce 1993 – Maastrichtská smlouva
- integrační celek

Zásady a cíle EU

- zřízení společného trhu
- zavedení společné měny
- volný pohyb osob, služeb, výrobků, kapitálu
- odstranění celních poplatků
- zvyšování životní úrovně
- vyrovnaný vývoj hospodářské činnosti

Orgány EU

- Evropský parlament
- Evropská rada
- Rada Evropské unie (Rada ministrů)
- Evropská komise
- Soudní dvůr Evropské unie
- Evropská centrální banka
- Evropský účetní dvůr

Symbols EU

- vlajka EU
- znak EU
- měna EU – Euro
- hymna EU – 9. symfonie L. v. Beethoven – Óda na radost
- svátek EU – 9. květen – Den Evropy
- hlavní jazyk – 11 jazyků
(ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV)
- motto – jednotu v rozmanitosti

•

•

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Evropská unie

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_26

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Evropská unie
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

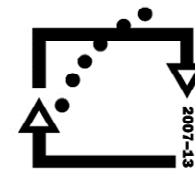
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OSN

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Základní informace

= organizace spojených národů

- United Nations
- 193 členských států
- vznikla 26. 6. 1945 v San Franciscu

Cíle OSN

- udržovat mezinárodní mír a bezpečnost
- být centrem pro sjednocování národů
- řešit hospodářské, humanitární, sociální, kulturní problémy
- rozvíjet přátelské vztahy mezi národy

Zásady OSN

- všechny členské státy jsou svrchované a rovnoprávné
- musí plnit své závazky podle charty
- nezasahuje do vnitřních záležitostí státu
- nebude používat hrozby a síly
- bude poskytovat všestrannou pomoc
- spory musí řešit pokojnými prostředky

Orgány OSN

- Valné shromáždění
- Rada bezpečnosti
- Ekonomická a sociální rada
- Poručenská rada
- Mezinárodní soudní dvůr

Mapa členských zemí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – OSN

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_27

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: OSN
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

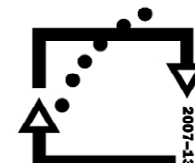
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chemický průmysl

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- jedno z nejmodernějších odvětví
- spojen s celým národním hospodářstvím
- nové suroviny a materiály pro ostatní odvětví
- základní odvětví těžkého průmyslu
- z malého množství surovin → velké množství hmot

- Suroviny
 - anorganické materiály (soli)
 - voda, vzduch, ropa, zemní plyn
- ½ chemického průmyslu založeno na ropě
- energeticky náročné odvětví
- odvětví náročné na vodu a kvalifikované pracovní síly

Anorganická chemie

- těžba prvotních surovin
- výroba hnojiv
- výroba kyselin, sody, chlóru, louhů
- základní význam – kyselina sírová
- obtížná přeprava
- v blízkosti spotřeby

Organická chemie

- sekundární suroviny obsahující uhlovodíky
- polotovary
- umělá vlákna
- plasty
- syntetický kaučuk
- nejrychleji rozvíjející se obor – výroba plastů

Plasty

- konstrukční materiály ve stavebnictví
- výroba dopravních prostředků
- spotřební předměty všeho druhu
- obalová , celuloid, polyvinylchlorid, polyetylén

Výroba léčiv

- orientována na spotřebu
- nemá nároky na objemové suroviny
- náročný obor na kvalifikované pracovní síly
- soustředěn do spotřebních center
- USA, Německo, Japonsko, Švýcarsko

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Chemický průmysl

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_28

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Chemický průmysl
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

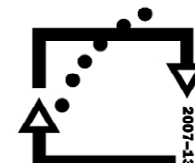
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Strojírenský průmysl

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- nejnáročnější odvětví průmyslu
- pestrost výrobků, oborů
- vyspělost strojírenství → vyspělost státu
- snaha o snížení spotřeby surovin
- spojen s výzkumem – technologická centra

Dělení

- Těžké strojírenství
- Střední strojírenství
- Lehké strojírenství
- Přesné strojírenství
- Investiční strojírenství

Těžké strojírenství

- vybavení pro doly, hutě, továrny
- umísťovány do blízkosti hutnických základen
- provozy s výrobou pouze pro daný podnik
- spotřebovává velké množství materiálů

Střední strojírenství

- výrobní prostředky pro většinu odvětví
- obráběcí stroje
- výroba automobilů, motocyklů
- potřeba kvalifikované pracovní síly
- tradiční strojírenské oblasti:

USA, SRN, Japonsko, Velká Británie,
Francie, Itálie, Švédsko

Lehké strojírenství

- spotřební elektronika a elektrotechnika
- velkovýroba
- malá potřeba kvalifikované pracovní síly
- malá potřeba materiálu
- rozmístění – levná pracovní síla

Přesné strojírenství

- jemná mechanika, optika, měřicí přístroje, speciální přístroje
- kvalifikovaná pracovní síla
- počítače, hodinky, fotoaparáty, dalekohledy
- Švýcarsko, USA, Japonsko, SRN

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Strojírenský průmysl

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_29

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Strojírenský průmysl
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

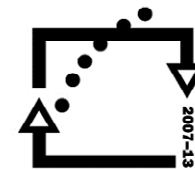
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Krajina

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

= území, které se svým vzhledem a geografickou polohou liší od okolních krajin (území)

- složena mnoha složek a prvků
- zastoupeny v různém poměru → celkový vzhled krajiny
- souvislý obal krajin – krajinná sféra

Životní prostředí

= prostor, který svými vlastnostmi a podmínkami umožňuje život organismů

- souhrn přírodních a společensko – hospodářských složek a prvků

Ekologie

= zabývá se vztahem organismů a vztahem organismů navzájem

- rozdělení: obecná
 speciální
- podle zkoumaných problémů:
 - autekologie
 - demekologie
 - synekologie

Opakování

1. Co je krajina a co ji tvoří?
2. Čím lidé ovlivňují krajinu?
3. Jak se vzájemně krajiny ovlivňují?
4. Které složky tvoří přírodní část krajinné sféry?
5. Co je to životní prostředí?
6. Co je socioekonomická sféra?
7. Co je to ekologie?
8. Vysvětli pojem synekologie.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Krajina

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_30

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Krajina
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

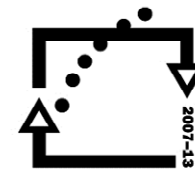
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Typy krajín

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Přírodní krajina

- původní, člověkem nenarušená krajina, vzniklá působením krajinotvorných procesů
- zbytky přírodních krajin najdeme pouze omezeně v těžko přístupných oblastech světa
- Antarktida, velehory, tajga, tundra, pouště, tropy

Kulturní krajina

- na jejím vývoji se podílí vedle přírodních činitelů také člověk
- v současné době na Zemi převládá
 - kultivovaná krajina
 - degradovaná krajina
 - devastovaná krajina

Kultivovaná krajina

- původní vzhled činnost člověka podstatně změnila , ale hospodářská činnost je ještě v souladu s přírodními podmínkami
- možnosti krajiny jsou rozumně využívány
- dokáže se vyrovnat s působením hospodářské činnosti člověka

Degradovaná krajina

- značně poškozovaná hospodářskou činností
- náprava krajiny je ještě možná
- částečně zprůmyslněné a urbanizované krajiny
- intenzivně zemědělsky využívané krajiny

•

•

Devastovaná krajina

- hospodářská činnost člověka poškodila a potlačila přírodní složky krajiny
- neobnovitelně porušena struktura krajiny
- nelze trvale žít bez újmy na zdraví
- povrchová těžba hnědého uhlí, koncentrace těžkého průmyslu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Typy krajín

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_31

- Zařazení do ŠVP: Oblasť: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Typy krajín
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 14. 7. 2011

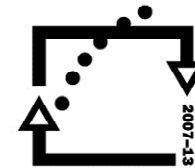
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Státy světa – poloha, rozloha

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- velikost území je důležitý ukazatel
- není ukazatelem hospodářské úrovně
- **výhoda**
 - větší šance objevení nerostných surovin
- **nevýhoda**
 - obtížné budování stálých sídel
 - ztížená ochrana státní hranice

Poloha

- **geografická poloha**
 - zeměpisné souřadnice, poloha vůči jinému státu, poloha v rámci kontinentu
- **poloha vůči moři**
 - státy vnitrozemské, přímořské, ostrovní
- **politická poloha**
- **poloha z hlediska hospodářství**

•

•

Největší státy světa

pořadí	státy	rozloha (km ²)
1.	Rusko	17 075 400
2.	Kanada	9 976 139
3.	Čína	9 560 980
4.	USA	9 371 829
5.	Brazílie	8 511 965
6.	Austrálie	7 686 848
7.	Indie	3 287 590
8.	Argentina	2 780 092
9.	Kazachstán	2 717 300
10.	Súdán	2 505 813

Nejmenší státy světa

pořadí	stát	rozloha (km ²)
192.	Vatikán	0, 44
191.	Monako	2
190.	Nauru	21
189.	Tuvalu	26
188.	San Marino	61

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Státy světa – poloha, rozloha

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_32

- **Zařazení do ŠVP: Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** zeměpis
- **Tematický okruh:** Státy světa – poloha, rozloha
- **Ročník:** 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

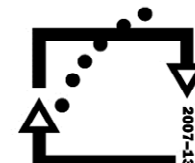
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obyvatelstvo a stát

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- **národnostně jednotné**
 - státy s jediným národem
- **národnostně smíšené**
 - státy s větším počtem národů
- **státní národy**
- **přesídlenecké národy**

•

•

Národ

= skupina lidí, kteří se hlásí ke stejné národnosti

- příslušníky národa většinou spojuje **společná kultura, historie a jazyk**
- často i **hospodářský život a obývané území**
- **národní příslušnost** – formována na základě působení různých faktorů:
 - geografických a jazykových,
 - politických, ekonomických a
 - náboženských

Menšiny

= skupiny lidí, které se odlišují významnými etnickými znaky od většinové společnosti (jazykem, kulturními tradicemi, mentalitou, ad.)

- nepřijímá národní identitu většinové společnosti
- disponuje etnickým/národním vědomím
- projevuje kolektivní vůli se deklarovat ve své osobitosti

Menšiny

- kulturních souvislostech – mohou menšiny odvozovat svou identitu ze základu:
 - etnického
 - jazykového
 - náboženského
 - kulturního ve smyslu kulturní tradice

Separatismus

= snaha nebo tendence vedoucí k oddělení (separaci) a osamostatnění

- nejčastěji určitého území
- může se týkat např. náboženského přesvědčení, uměleckého či filosofického směru apod.
- územní separatismus se obvykle týká území, kde převažuje například odlišná (národnostní, náboženská, kulturní) skupina obyvatel určitého státu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Obyvatelstvo a stát

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_33

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Obyvatelstvo a stát
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

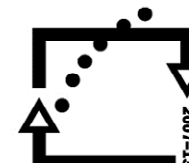
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Státní hranice

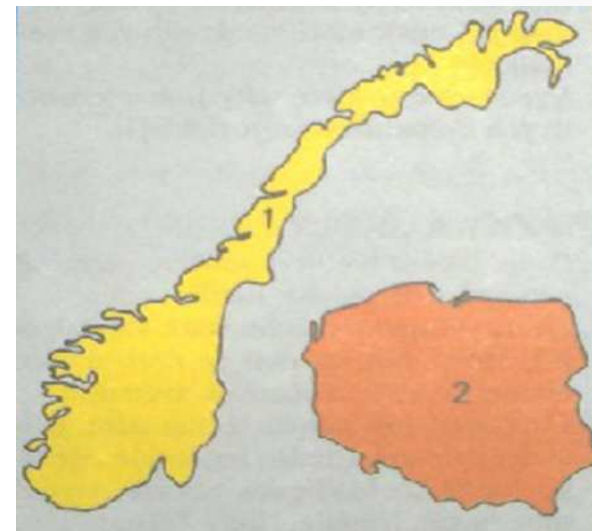
Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- vymezují území státu
- oddělují povrchové tvary území, vzdušné i podzemní prostory
- chrání stát před nekontrolovanými zásahy
- státní přechody – místa, kde se může přecházet státní hranice

Tvar státní hranice

- **Pravidelný tvar**
 - Egypt, Francie, Cote d' Ivoire
- **Nepravidelný tvar**
 - Chorvatsko, Thajsko, Norsko

Dělení státních hranic

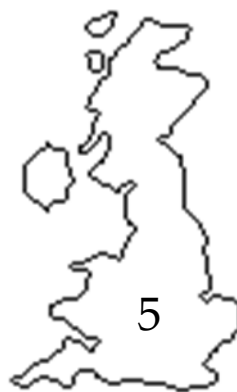
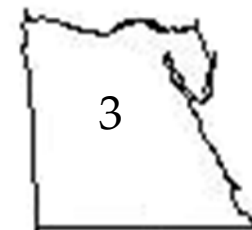
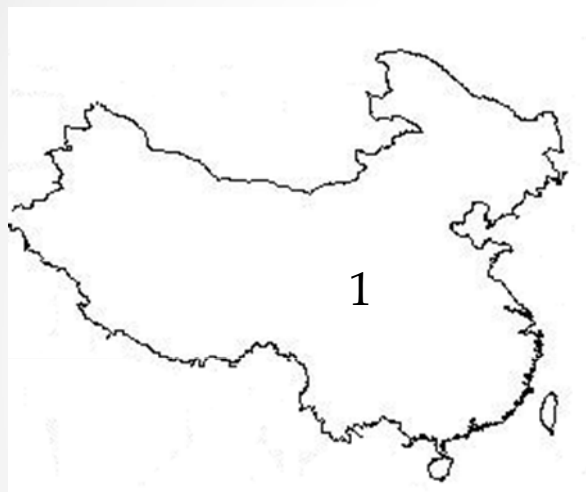
- **Přírodní**

- Rumunsko-Bulharsko (Dunaj)
- Španělsko-Francie (Pyreneje)

- **Umělé**

- klikaté – Evropa – feudální vlastnictví území
- přímocharé – Afrika, Amerika

Poznej státy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Státní hranice

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_34

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Státní hranice
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

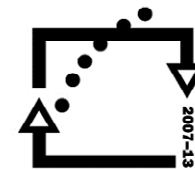
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Státní zřízení

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Monarchie

- starší typ formy vlády
- hlavou státu je **dědičný** (jen výjimečně volený) panovník (**monarcha**)
 - císař, král, kníže, sultán, emír, velkovévoda
- panovník má většinou jen symbolickou funkci
- stát neřídí

•

•

Dělení monarchií

- **ústavní**
 - panovník je ve své funkci omezen ústavou
 - Velká Británie, Španělsko, Švédsko
- **absolutní**
 - panovník je absolutním vládcem
 - Omán, Saudská Arábie

Formy vlády

- monarchistická forma vlády
- republikánská forma vlády
- ve světě převládají republiky
- pouze 44 monarchií
- zatím poslední změna v tomto směru nastala v roce 2008 v Nepálu

Republika

- všechny státní orgány jsou vytvářeny na základě přání většiny občanů
 - hlavou státu je **prezident**
- 1) **Parlamentní republika** – pravomoci prezidenta omezeny vládou a parlamentem (např. ČR, NSR)
 - 2) **Prezidentská republika** – velké pravomoci v rukou prezidenta (např. USA, Rusko)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Státní zřízení

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_35

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Státní zřízení
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

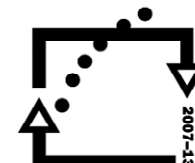
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Správa státu

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- všechny státy mají určité uspořádání svého území – správní členění
- rozdělení státu na menší územní celky
- nejmenší správní celky jsou obce
- větší celky – okresy, departmenty, kraje, kantony, vojvodství

Správní orgány

- **hlava státu**
 - většinou jednatel různých titulů (prezident, král, císař,...)
 - výjimečně skupina lidí – kolektivní hlava státu (státní rada)

Parlament

- skupina lidí zvolená ve volbách většinou občanů
- poslanci – členové různých politických stran
- vyhlašuje, ruší zákony

Ústavní soud, vláda

- **ústavní soud**
 - dohlíží na dodržování ústavy
 - aby nově vzniklé zákony neodporovaly ústavě
- **vláda**
 - orgán vytvářený politickými stranami
 - tvoří jí ministři

•

•

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Správa státu

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_36

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Správa státu
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

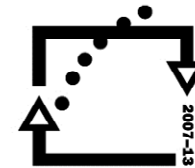
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Způsob vlády

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Demokracie

- **demokratické systémy**
 - občané mohou svobodně vyjadřovat své názory
 - politický systém je založen na plné svobodě občanů
 - volí nejvyšší orgány politické moci
 - musí dodržovat ústavu a zákony
 - pravicové, levicové, středové, extremistické strany

Diktatura

- opak demokracie
- založena na nekontrolovatelné politické moci jednotlivce nebo skupiny
- fašistická, komunistická, vojenská,...
- revoluce – úspěšné svržení diktátorského systému

•

•

Opakování

- Jaký je rozdíl mezi totalitou a demokracií?
- Jak se podílejí občané demokracie na řízení státu?
- V demokracii se mluví o pravicové a levicové politice. Co znamenají tyto pojmy?

Opakování

- Přiřad' jména diktátorů k zemím ve kterých vládnou nebo vládli:

Pinochet

Stalin

Hitler

Mussollini

Franco

Saddám Husajn

Fidel Castro

Kim Ir-Sen

Mao Ce-tung

• Muammar Kaddáfí

Kuba

Itálie

Chile

Španělsko

KLDR

Čína

Irák

Rusko (SSSR)

Německo

Libye

•

**evropský
sociální
fond v ČR**

EVROPSKÁ UNIE

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY**

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Způsob vlády

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_37

- **Zařazení do ŠVP: Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** zeměpis
- **Tematický okruh:** Způsob vlády
- **Ročník:** 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

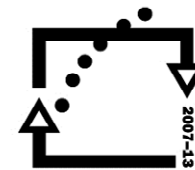
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Socioekonomická geografie – test

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

1.

- **Socioekonomická geografie**
 - a) Studuje sociální a ekonomický rozvoj států
 - b) Studuje význam výroby v zemích světa
 - c) Studuje podíl člověka na přeměně světa

2.

- **Hustota zalidnění je**

a) Počet obyvatel v jednotlivých zemích

b) Průměrný počet obyvatel na 1 km

c) Počet sídel na 1 km

3.

- **Přirozený přírůstek obyvatel je**

a) Počet narozených obyvatel

b) Přírůstek obyvatel za rok

c) Rozdíl počtu narozených a zemřelých na 1000 obyvatel

4.

- **Ekonomicky aktivní obyvatelé jsou**

a) Lidé navštěvující školu

b) Pracující lidé

c) Lidé, kteří jsou v důchodu

5.

- **Národ je**

a) Skupina lidí se stejným náboženstvím

b) Skupina lidí se společným hospodářstvím

c) Skupina lidí se společným územím a jazykem

6.

- **Geotermální elektrárna**

a) Využívá uhlí a ropu

b) Využívá tepla zemského nitra

c) Využívá sluneční energii

7.

- **Teleprint je**

a) Zařízení, které přenáší obraz pomocí telefonu

b) Zařízení umožňující rychlou dopravu písemností

c) zařízení, které umožňuje tisk novin na dálku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Socioekonomická geografie – test

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_38

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Socioekonomická geografie – test
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií*. Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií*. Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

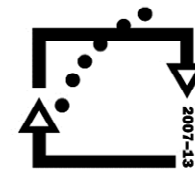
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Funkce měst

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- většina měst plní zpravidla **mnohostranné funkce**
- průmyslová střediska
- střediska obchodu
- střediska státní správy
- obytná sídla
- křižovatky dopravních cest
- lázně

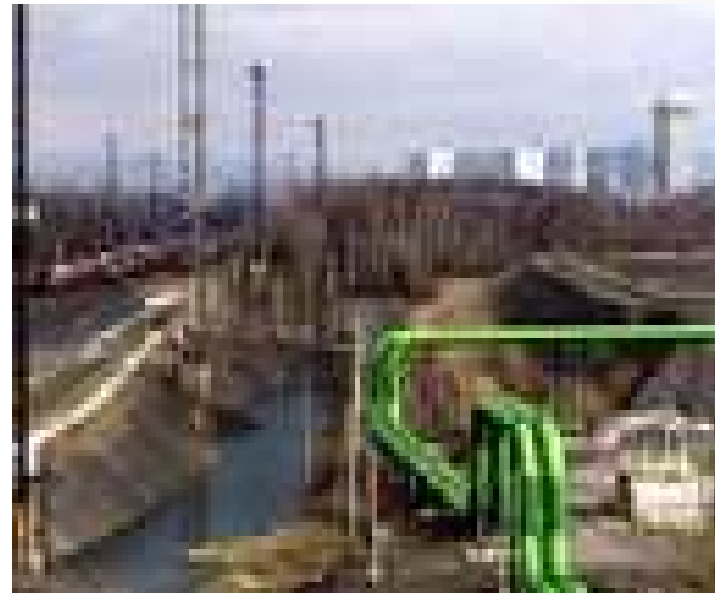
Administrativní střediska

- Washington, Canberra, Brasília, Abuja, Astana

Průmyslová střediska

- Německé Porúří – Duisburg, Ostrava, Detroit

Obytná střediska

- plní převážně obytnou funkci – Havířov

Rekreační střediska

- Mořská pobřeží – francouzská riviéra – Cannes, Accapulco

Univerzitní centra

- starobylý ráz středisek vzdělávání
- Uppsala, Oxford, Salamanca

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Funkce měst

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_39

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Funkce měst
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011

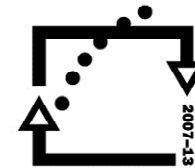
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

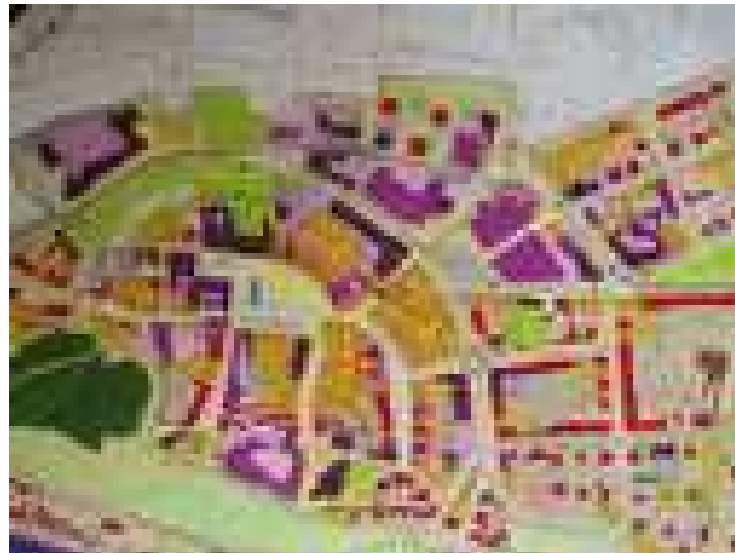
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Územní struktura měst

Autor: Mgr. Jan Forst

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

- městská sídla se vyznačují územní strukturou:
- historické jádro
- městské centrum
- průmyslová zóna
- obytná zóna
- rekreační zóna

Chudinské čtvrti

- města v rozvojových zemích – hluboké kontrasty
- ve světových velkoměstech – chudinské čtvrti
- anglicky mluvící země – slums (Nigérie)
- Rio de Janeiro – favely
- Caracas – ranchos
- chybí vodovod, kanalizace, elektřina

•

•

Opakování

- Pokus se vystihnout společné rysy územního uspořádání měst.
- V čem se liší historické jádro a městské centrum?
- Uved' příklady měst, které plní administrativní funkci.
- Uved' příklady měst, která jsou univerzitními centry.
- Co jsou to slumy?

•

•

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Prezentace – Územní struktura měst

Autor: Jan Forst

Evidenční číslo materiálu: III_FOR_40

- Zařazení do ŠVP: Oblast: Člověk a příroda
- Obor: zeměpis
- Tematický okruh: Územní struktura měst
- Ročník: 8.

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☒

Test ☐

Pokus ☐

Souviselý text ☐

Délka použití: 15 minut

Anotace: Materiál pro výuku politického a socioekonomického zeměpisu světa.

Zdroje:

BAAR, V. *Politická mapa dnešního světa: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1998. ISBN 80-7168-577-1.

MIRVALD, S., ŠTULC, M. *Společenské a hospodářské složky krajiny: Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií.* Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7168-417-1.

Datum vytvoření: 21. 7. 2011